

Yönetici Özeti

Avrupa birçok büyük şoku ustalıkla atlattı, fakat şimdi tahribatın izleri ortaya çıkmaya başladı. Büyüme ivmesi zayıflıyor ve orta vadeli tablo pek parlak görünmüyor. Bu yılın başlarında ihracatın öne çekilmesinin yarattığı rüzgârın hızı kesilirken gümrük tarifeleri de etkisini gösteriyor ve süren belirsizlik ortamında artan riskler tahvil fiyatlarına yansıyor. Ne faiz indirimleri ne de –savunma dahil– artan kamu harcamaları özel kesimden gelen talebi canlandırabilmiş durumda. ABD'ye kıyasla verimlilik açığı hâlâ büyük. İçeride yıllardır beklenen yapısal reformlar askıda duruyor. Dar ulusal hedeflerin daha geniş ortak faydaların önüne geçirilmesi ve AB'de ağır işleyen karar süreçleri Avrupa'nın sermaye, emek ve ürün piyasalarındaki ileri entegrasyon hedefini geciktirme riski taşıyor. Ulusal büyüme reformları da çoğu zaman yeterli toplumsal desteği görmüyor. Bu gidişle, büyüme ve mali disiplin zayıf kalırsa, Avrupa ülkelerinin borç yükü 2040 itibarıyla ortalama %130'a çıkabilir. Bu tablo ciddi bir mali konsolidasyonu zorunlu kılıyor.

Kısa vadede, makroekonomik politikaların rotasını sürdürmesi, zor kazanılmış fiyat istikrarını muhafaza etmesi, mali konsolidasyonu başlatması ve ticaret açıklığını koruması gerekiyor. Uluslararası ticaret maliyetlerindeki artış dikkate alındığında, Avrupa'nın ticaret ilişkilerini genişletmesi ve çok taraflı işbirliğini teşvik etmesi şart. Uzun vadede ise daha kalıcı ve güçlü büyümenin yolu, yapısal reformlarda tehlikeli savrulmaları durduraktan geçiyor. Çareler aslında Avrupa'nın kendi elinde. Halihazırda reformlar hakkında hararetili bir tartışma yürüyor. Ancak bürokrasinin azaltılmasından AB düzeyinde gönüllü bir ortak çerçeve (28. rejim) oluşturulmasına kadar uzanan pek çok iddialı planın törpülenip zayıflatılma ihtimali var.

Değişim ihtiyacının aciliyeti artık kararlı adımlara dönüştürülmeli. AB düzeyindeki öncelikler; AB tek pazarını parçalanmışlıktan kurtarmak, riskli yatırımları canlandırmak, Avrupa ölçeğinde kamu yatırımlarını büyütmek ve kümelenme kazançlarını en üst seviyeye çıkarmaktır. AB'deki üretim merkezlerinin en üstte yer alan üçte birlik dilimi şayet yerel insan sermayesi, finansman ve Ar-Ge imkânlarının sağladığı kümelenme avantajlarını ABD'deki muadilleri kadar etkin kullanabilseydi, AB'nin toplam işgücü verimliliği %8 oranında artardı. Ulusal düzeyde verimliliği artırmak için regülasyonları sadeleştirmek, inovasyona elverişli koşullar sağlamak ve işgücü hareketliliğini güçlendirmek gerekiyor.

Reform yapmak kolay değil. Siyasal ayrışmayı ve yerleşik çıkar gruplarının tepkisini yönetmek için sosyal diyalog ve stratejik iletişim imkânlarından yararlanılabilir. Reformların uygun şekilde birleştirilerek zamanlanıp sıralanması, toplumlar ve ülkeler arasında kazanımların yaygın destek bulmasına yardımcı olabilir. Avrupa Birliği'nde karar alma süreçlerinin hızlandırılması da süreçlerin daha hızlı ilerlemesini sağlayacaktır.